

Кѐп да бармай хакъсыз жыйырма каналга къарарга боллукъду

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

«Бусагъатда сизни республикада жашагъаны тогуз каналга къароотлары барды. Бир айга жуукъ заманы ичинде алагъа дагъыда онбир канал къошулукъду. Алай бла бир кѳекенде Къабарты-Малкъарда жыйырма каналга хакъсыз къарарга боллукъду», - дегенди ол.

Борис Николаевич Къабарты-Малкъарны башчылары бу ишге себеплик этгенлерин чертип айтханды. «Биз бир бирни иги агъылайбыз. Жангы цифровый станция, анга оборудование кѳп да бармай тапдырылукъдыла. Алай бла республиканы 98 проценти «Триколордан» эсе таза эм жарык экранга кыараркыды. Алай цифровый каналла Север-Кавказ регионун кызуум республикаларында да ишлениркиди, алай алапы кзурулушлары жер-жерли администрациялары ыраакъ кыарыны, кыармашканылары кѳе боллукъду», - дегенди.

Алай телевидениени игилгини юсюен айтып, Ростовда ОРТПЦ-ни директору Дмитрий Лепюк, РТРС-ни генеральный директору Север-Кавказ федеральной округда келечис Александр Стадник, РТРС-ни пресс-службасын башчысы Игорь Степанов да сѳлѳшгенди.

Суратта: президумда (онгдан солга) Б. Тербилин, М. Кодзоков, Д. Лепюк.

Кенгеше кыатышканла дагъыда Къабарты-Малкъарда РТПЦ-ни директоруну орунбасары Джамбулат Шоронун «Россий Федерацияны телевиениасын айнытуну» 2009-2015 жылга жарашдырылган федеральной целевой программасы КъМР-ни жаринде кылай топтурулганы юсюен билдирюуне тынгылагъандыла.

Бла бла «тѳгерек стоп» болгъанды. Анда кенгешни итоглары созолгенди. Кюнню экинчи жарымында кыонакыла Огары Малкъарда ЦНТВ-ни объекти кыарагъандыла. Байрэмюн ала Терс - Кюндя ЦНТВ-ни объекти бла шагырейленгенди.

ХОЛАПАНЫ Маризат.
Сураты автор алгъанды.

Социальный, политика, экономика жашауну игилendiririr ючюн - гитче эм орталыкь предпринимательствону айнытырза

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Къабарты Малкъар кырал аграр университетни бухгалтер эсеп эм аудит факультетин деканы Сафарби Пшижачев айтханды, хар энци предприниматель конкуренция болумда, кыорачларына да азайта, не къадар калкъастуу товар чыгъарырга керешеди. Эм молк бла байламлы предпринимательствону юсюен айтханды, анда эки субъектни белгиленге тийишди. Бир жагында, кесини энци молкonde керешек бек алгъа юйюрюню кереклерин жалчытырга, сора андан кылганын сатырга салгын бизнесмени эм, экинчи жагында, кыбийн, кенден-кюнге тюрлене баргын рынок жашауда посарик операцияны этуу бла файда туюорген турадыла. Биогюнюкде ала бир бирлери бла кысха байламлыдыла эм бир бирлерине керекди. Сферада бек уллу проблемалардан бири уа кадрларны жетишкенди. Сиз ючюн, кыайга да болсун, бир элде бирүен кесини энци предприниматрсын ачса да, ол ишчиле та-

Келтирмейди, дегенди ол.

Наполагны салыу кылай бардырылганы юсюенде КъМРКЗ-ну «Экономика эм финанса» кафедрасыны профессору, экономика имулануы доктору Хучулан Валерия доклад этгенди. Республиканы бюджетине гитче эм орталыкь предпринимательстводан келген фрайда бек азды. Аспл энци предприниматель бюджетден тышанда фондлагъа асыры кѳп налага тѳленгенлери ючюн эсепден чыгъадыла. Бу болумну тюзетир ючюн, налор эсеп бла отчѳстуну жетишкендикли реформаланы бардырырга тийишди. Аны бла бирге наголагны азыракь этгенди, арендагъа, коммунальды жумушлагъа багъала эсегенлери, банклада узун заманга кредитле берилмегенлери предпринимательни жунутады. Ала наголагны юч тюрлѳсѳн тѳлѳдикле-регион, жер-жерли, энци. Былайда бир затха эс бурбургъа керекди-регион даражада наголагны федеральной законда белгителген елчелеринден биик этрге жарамайды, алай льготаланы уа кылай бир онт бар эсе да, берирге эркинлик барды, дегенди ол.

Жыйылууда андан сора да, республикада гитче эм орталыкь предпринимательствону айнытырга кылай реформада кииргерди кереклигини, болгъан кемчиликлени кылай кетериге болулузуну юсюенде кѳп тюрлю оми айтылганды. Алай экономика имулануы кандидаты Алим Масиров энци предприниматель кылай программада бла хайырланарга, конкурент болумда не мадарла этрге кереклигини юсюенде билдиргенди. Аспиратка Шауалана Лидия гитче бизнесни предприниматрлары ишчи кадрлары тозу сайлауну юсюенде, жамуат палатаны члени Мурад Чеченов энци предпринимательни эркинликлерин кзурулузуну юсюенде докладда хазырлагъандыла.

Конференцияны ахырында битү сейирлери болгъан министрстволарга бла ведомстволарга рекомендацияла эттилгенди. **КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.**
Суратыны **ХОЛАПАНЫ Маризат** алгъанды.

Келтирмейди, дегенди ол.

Келтирмейди, дегенди ол.

Келтирмейди, дегенди ол.

Жамуат организацияла

Субсидияланы - проектлерин жашауда бардырырга

Нальчикде Къабарты-Малкъар Республиканы Асплмы информация органы, жамуат биригиле эмда эки организациа жаны бла министрствону коммерция иш бла корушеген социальный проектлени тамаллаган жамуат организациа бла келишимге этгенди.

Быйыл апрель-май айлада бардырылган эки конкурсу эсеплерине кѳре, республикада 15 коммерция иш бла корушеген социальный проектлени тамаллагъан жамуат организациа кырал болушукъну алышканды. Аны бла байламлы башда сагъынлыган министрствону башчысы Мухамед Кумахов конкурса хорлагъан организацианы башчылары эм кѳчелери бла тобашенди. Аны юсюенде министрствону пресс-службасындан билдиргенди.

«Социальный ишле бла корушеген жамуат организациа не заманда энци билмилерин Алагъа КъМР-ни башчысы Арсен Канокон уллу эс бурды, бизни министрство да бир жагында турмайды. Биогюнюкде биз республикалы бюджеттен субсидияланы берюу бла байламлы келишимге кыол салабыз. Бек ышанама, мында хорлагъан проектле эм игиле болгъанды, ала болушукъ изленге хайр да келтирирле!» - дедерттенди М. Кумахов.

Кыабыл этилген проектлени жашауда бардырырга, башха айтханды ала, верендегъа, жыл санлары кѳнгенге эм кыуплары болгъан адамлагъа болушукъ этрге, юйюрюне эм аналыкъны институту айнатырга, асплмы информация органды ишленгенде проф. д. Борис Паштов эс бурогорге 4 миллион 195 миңг эм блѳенди. Ол жагы бла кырал

болушукъ 10 организациагъа этилди. Корруциягъа кыажу эм ол ишни жамуатны арасында бардырырга адамланы сезилерин полдирендикле деп жарашдырылган беш проект хорлагъанды. Ол жумушлагъа 250 миңг эм блѳенди.

«Кабардино-Балкария. Мир имы» деген коммерция иш бла корушеген жамуат башламчылыкъланы Институтуу таматасы Марина Чернышева, министрствога алагъа болушукъ этгенлери ючюн ыразылгъын айтханды: «Къабарты-Малкъар Республика бла конкурсу РД-ни Экономика министрствону бардырында эм игиле саналгъын кыуандырады. Биз Ставрополь мин. министрствону кырал эм омурлау болгъанды. Ол шарт министрствону кырал эм игиле лѳегини кѳргюзди», дегенди ол.

Бизни корр.

ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО

Жаш тѳлю итинуилюзюн кѳргюзтгенди

Алгаракъда Нальчикде бизнес-инкубаторда Жаш тѳлю бизнес-школары окуп бошагъанла келерини энци бизнес-проектлери кѳбурлагъандыла. Аланы ишлерине кызуумна КъМР-ни башчысы социальный эм экономика вопроса жаны бла кенгешчи Уналаны Аминат, Россияни коммунист партиасыны регион блѳюмяню башчысы Борис Паштов, профессор, илму-техника сферада гитче предпритияланы айнытырга себеплик этген фонду таматасы Малкъондуланы Юсуф, сураты Мадина Саралы эм Къабарты-Малкъар аграрный университетни келечиси Мухаммед Кодзоков киргенди. Комиссиягъа башчылыкь «Иш кѳлю Россия» организацианы регион блѳюмяню башчысы Юлия Пархоменко этгенди, деп билдиргенди КъМР-ни Экономиканы айнытуу министрствосундан.

Жаш тѳлю бо школада юч аины ичинде кылай билим алгъанлар топу аныкларга керешенди. Мында кѳргюзтолгон онтѳрт проект аланы экономиканы кѳп сфераларында жетишвили предпринимательство бла корушеу жаны бла кыраларыны ачыла гъан эм. Комиссияны членлери аланы хар бирине эс буруп тынгылагъандыла, созогенди эм бек болгенди.

Бла бла кыуанчлы халда дипломла да берилгенди. Жаш тѳлюге кѳп нѳсийат сѳлѳе айтылгандыла. Уналаны Аминат: «Не узакъ жол да биринчи атламдан башланады, сиз а биогюн тоз атлам этгенсиз», - дегенди ала. Комиссияны членлери да алгъышларын кем этгенденди. Усталыкь ишлери кѳторюп, бардырган ишлери бла келерини журларына файда келтирууне болушукъны тежегенди. Борис Паштов а итинуилюзюне бла мурастарына жетерге кырмакъ эм да заманларны алуу кыартырга чакъырганды аланы.

Эсимизге салайлыкь: «Жаш тѳлю бизнес-школа» деген проектни Къабарты-Малкъарны Экономиканы айнытуу министрствосу бла «Иш кѳлю Россия» жамуат организациа хар жыл сайын бардырадыла. Аны баш магъанасы - жаш тѳлю предпринимательство бла корушеу чакъырыду. Аны кезуионде (юч аины ичинде) окуучула предпринимательство ишни жетишвили бардырырга юйренди. Бизнес-онурлау, тренинглеге кыатышдыла. Билим бергенден сора да, анда жаш тѳлюню лидер кызыкъларын кѳчюндирди, бизнес-планланы кылай жарашдырырга да юйретилди. Окуу кезуиде аланы кѳп предпритиялагъа этгенди, алаа иш кылай кыраллары бла да шагырейленгенди. Жаш тѳлю бла кѳп предпринимательство тѳбиеш, алагъа сыналгъаны кѳргюзтгенди, бизнесде атламларыны юслеринден да айтханды.

УБАШЛАНЫ Мурат.

Жол

Кзурулушну терклендирирге рекомендация эттилгенди

Алгаракъда Къабарты-Малкъары транспорт, связь эмда жол молк министрни башчылыкь бла кыууулан ишчи кызуум шѳндо ишлене тургъан Кисловодск-Долина Назаров-Жылы суу-Эльбур - жолу кзурулушунда 26 энци техниканы хайырланады. Ишлени барыны да проект бла белгиленген болжамлар арха белгилениш ючюн. Дышкын бо организациагъа кѳбюрк техника хайырланарга

рекомендация этгенди. Министрствону специалистлери да объекте бардырылган ишлени калкъастуу эм хайырланган технологияны дайым контроль эткенди турадыла. Дагъыда жолун оным километр кесигенде илгилениш бетон бла кючюндирюу мадарла ахыр кезуиону жетгенди. Биз бла жолу бо кесиге хайырланарга берилди.

Хурметлеу

Ыспас этгенди, гюлле, саугъала да бергенди

Озган геюрге ючюн КъМР-де МВД-ны жыйылууда бардырылуучу залына журналисте чакъырылган эдиле. Алай бу жол ишлерге утай, саугъаланарга. Иш ишлени министрнини орунбасары полицияны полковникни Казѳек Татуев республикалы газетлени, телевиденианы, радиовещанияны корреспондентлери КъМР-де МВД бла кыаты байламлыкьда ишленлери ючюн ыспас этгенди, мындан ары да алай болулузуну ышанганын билдиргенди. Биз бла ол аланы бир кызуумна «КъМР-де МВД-ны оператив ишлени юслеринден асплмы информация органдыла дайым да халпар билдирип тургъанлары ючюн эмда РД-ни Ич ишле министрствосуну системасында жамуат бла байламлыкьда жюрткою жаны бла бѳлѳмлерни кыуууланарга 30 жыл толганы бла байламлы» деген жазуу бла ыспас кыатыгъа эм саугъала бергенди.

Алаа тыишли болгъандыла алларында «Кабардино-Балкарская правда» газетни баш редактору Арсен Булатов, «Заман» газетни корреспонденти Холапаны Маризат, «Адыгь псалъа» Женя Орджокова, Федеральный миграция службаны КъМР-де ивреленисны пресс-службасын таматасы Биттирланы Ханфида да бардыла.

М. АДИЛОВА.

АХЧАЧЫКЪ

Бир миллионга дери ахча салымлагъа страхование этилликдиле

Правительство былай оюн этгенди: гражданыла банклада тутхан ахчаларына страхованины тутхулукъ этрге керекди. Ол тюрлю иш финансу учреждениела олуун кыласыла, деп, белгиленди. Биогюнюкде уа иш былайды: банк оюна эсе, сизге ахчачыгыны битү суммасы, алай 700 миңден кѳп угъай, кытарылады, мындан арысында уа - 1 миллионга дери сом берилди. Кертиди, алыкъ ол оюну кыабил этилгенди.

Правительство аны Кырал Думагъа энди берликди, андан сора уа ол документ Федерация Советге эм президентге кыол салырга жиберилдикди.

Ахча салымланы страховкалары кейбилтсе, ол инфляция кылай бир болгъанын кѳргюзтюу. Страховка этилген ахчаны суммасы ахчачы керѳ 2008 жылда кѳргюзтолгон

эди. Финанса министр Антон Силуанов чертегенди, андан бир инфляция 30 процент кѳторюлгенди, башха айтханда, хайырлануучу токендеде хар кон сайын жолула тургъан товарлары багъалары 5-9 процентге кѳбейгенди, наа ол замандыгъ 1 миллион сом шѳндо 700 миңг сомну кыыйтамлы туттады. Ол себепден а ахчалары банкта салгъанлагъа болушукъ этрге оюн чыгъарыла турады: айтылган кеуричю ичинде иш хакъ да инфляциядан 36 процентге кѳторюлгенди. (17,1 миң сомдан 26,8 миңг сомга дери)

Интернетден.

АКЦИЯ

Шуёхлуккыну жоллары бла

Ставрополь шахарда «Бизни кючюбюз шуёхлуккады» деген аты бла автопробег башланганды.

ул толтурган Игорь Кладко да сүлөшөндиле. Экижаппа Россейни юч торсионю улуу кыумаачо ну керген республикаларыны гитчерек байракларын тагы бандыла.

Автопробегни оюсонден айтканда уа, юч экипаж, Ставрополь крайдан 8-чи июнда чыгып, төрт кюнню ичинде СКФО-ну субъектлери барыны да арш шахарларында болугра керк эдиле.

жыйылуу болганды. Аны министр Мухадин Кумахов аханды. Ол кыонаккыла огуруну иш бла келгенерин белгиле, алга республиканы башчыларыны, алайга келгендери атларындан ыспас этгенди.

«Дуиняны башында мамырылыкдан багылы зат жоккыду. Улуу Ата журт урушун кезинде Хорлам кыаллай улуу кыиынлык бла келген ветеранлардан иги киши да билмейди. Сиз да бу ахыш жумушугузга бла мамырыккыны саклауга юлюшюгюзно кыошсыз», дегенди.

ХОЛАПАНЫ Марзият. Суратны автор алганды.

ЖАНДАУУРЛУКЪ

Кёллерин жарытхандыла

Нальчик шахарны Тиширну совети кыолайсыз юйорледен сабийлеге, окюз кычыккылагыла бла жашчыклагыла тюрлю-тюрлю байрамланы терк-терк кырайды.

КыМП-де киталпланы сюйгенлини обществооноу председатели Наталья Шинкарева уа зар баланы кыола анциклопедияла турдуганды.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият. Суратны автор алганды.

Спорт

Миллет лигада - 20 команда

Нальчикки «Спартак» ойнаган футболу миллет лигасы чемпионатыны ахыр итагарын басмалаганды.

мьер-лигага кечебиле. Андан а ФНЛ-га Владикавказы «Алания» бла Саранскы «Мордовиясы» келедиле.

нуна 20 клуб барды. Эришуулеге экинчи дивизионно беш зонасын хорлаганла - «Арсенал» (Тула), «Химки» (Дзержинск), «Газовик» (Орбург), «Луч-Энергия» (Владивосток) эм «Амгушт» (Назрань) командала кыатышырыкыдыла.

Дунианы чемпионатына кыатышырыкыдыла

Москвада урушу иккустволаны арасында карате - оюкусиккайдан Битеурросей турнир бардырылганды.

Додуланы Рашит - битеурросей турнирде биринчи

Шалушканы биринчи номери школону окуучуусу Додуланы Асланны жашы Рашит, Горняк Ключ шахарда 1998-2000 жылдада тууганланы арасында бардырылган эркин тутушудан битеурросей турнирде эм даражалы 100 килограмм ауурдукка тутуша, биринчи жерни алганды.

кхар, Север Осетия-Алания, Чечен республикаладан, Абхазиядан, Кисловодск, Белгород шахарладан эм Краснодар крайдан 250 спорткы кыатышкандыла. Турнирде хорлаганлага жер-жерли администрацияны сыйлы грамоталары, майдала, кубокка эм ахча саугыла берилгенди.

АЗРЕПЛАНЫ Х.

КЪСАЫМЛАНЫ Аминат.

Бышуу

КАЖАРОВ Валерий Хаширович

Къабарты-Малкхарны культурасында бла илюминист. 1999 жылда ишленгенге улуу булушу сурнарга тошгенди.

илму жаны бла кырал саугытасы берилгенди. 1999 жылда «КМР-ни илмусуну сыйлы кулуккычуусу» деген махтатуу атталганды.

В.Х.Кажаров 1949 жылда 19-чу августта КММАСОФ-ни Сармаквоэлиде тууганды. 1971 жылда КММКЧ-ну тарых-филология бөлүмөн башкаргандан сора СССР-ни Илму академиясыны Этнография институтунда аспирантурага киргенди.

Илму кырауу иште да В.Х.Кажаров улуу жетишпелги бла да айырмалы болганды. Бирге башкал ол РАН-ны Кыбарты-Малкхар илму арасыны Гуманитар тинтилени институтунда тарых бла байламлы бөлүмө башчылык этгенди.

1971 жылда КММКЧ-ну тарых-филология бөлүмөн башкаргандан сора СССР-ни Илму академиясыны Этнография институтунда аспирантурага киргенди.

Ахыр кюнүнде алаи да Валерий Хаширович ишин кыомайганды. Илмуда жергиликтелы дайым да соргыялы, битенгай турганды, жаш алмилеге нсийат сөзөн айтканды, алга кыолдан келгенча болушанды.

1971 жылда КММКЧ-ну тарых-филология бөлүмөн башкаргандан сора СССР-ни Илму академиясыны Этнография институтунда аспирантурага киргенди.

Валерий Хаширович Кажаров бизни эсибизде огурулу, жерге адамча, ышангылы нгерибизча, чынтык шуёхубузча, акыкылы эм ишин кыаты сурган Узастыбизча кыалкыды.

2006 жылда Москвада «Адыг энциклопедия» чыгарды. Ол республиканы культу

Россияны илмула академиясыны Кыбарты-Малкхарда илму арасы КМР-ни Билим берүү эмди илму министрствосу.

Семинар Наркоманлагга бир амал да кыомайгала. КМР-ни Правительствооноу Юйюнда Кыбарты-Малкхарны Наркотиклеге кыажу муниципальный комиссияларыны келечилерини кыатышулары бла методика семинар-көнгөш болганды.

ИЗЛЕУ Водитель кыачып кетгенди

Ыйых кюнню кечесинде «Кавказ» федеральный жолда бушуулу иш болганды. Беликсыз водитель, 1963 жылда тууган адамын 392-километр кыачып кеткенди.

Россеийны кырал автоинспекциясы бу бушуулу шартны көргөн, билген бар эсе, былай телефонлагыла эвирчилерди тилейди: 8 (8662) 91-10-00, 49-56-72.

Көргөн, билген бар эсе...

РО-ни Следствие комитетини КМР-де Следствие Управленийы 1986 жылда 22-чи февральда тууган Кошоков Мурат Артуровичи излейди.

жара тошкенни табы барды, чачына аз-мас акъ урганды, онг кыулагында губус чыккыганды, онг аягындан бир кесек акъсайды.

ИЗЛЕНГЕН АДАМЫ ИНАРА.

Аны милич көтгөн ВА3-2109 автомашинасыны кырал номери былайды: В 282 ЕН 07 регион, кескюл тюрсионлю «Нивага».

ИЗЛЕНГЕН АДАМЫ ИНАРА. Имями: воюмо 170 сантиметри, артык тол санлы тюрлюю, чачы, көзүни кыарадыла, автомобиль авурганда аны онг бутуну тобурганда.

РО-ни МВД-сыны Нальчикде Управленийыны пресс-службасы.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКХАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ. Бааш редактор АТЛАНЫ Жамал. РЕДАКЦИЈАНЫ БЕНОМЛЕРИ: БЕШПАЙЛАНЫ Муталин (баш редактору оубрасары), КЪОНАКЛАНЫ Хасан (баш редактору оубрасары), ТЕКУЖАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейни, ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууаплы секретары).